

ЧИННИКИ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ ОПТИМАЛЬНОСТІ МОЛИТОВНОГО ТЕКСТУ

КЛИМЕНТОВА Олена Вадимівна, доктор філологічних наук, доцент кафедри української філології для неспеціальних факультетів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ)

***Анотація.** Статтю присвячено вивченню вербального сугестивного потенціалу українськомовних молитов. У дослідженні науково доводиться генетична спорідненість молитовних текстів з іншими сугестивними текстами за ознакою наявності в них механізмів вербального сугестивного впливу на всіх рівнях організації. Особливу увагу приділено синтаксичному рівню мовної експлікації. Виявлені основні механізми сугестування тексту молитви: надмірно сегментована структура речень, однотипність структурних компонентів і семантичне накопичення, паралогічні типи зв'язку між частинами складного речення тощо.*

***Ключові слова:** молитва, вербальна сугестія, механізм впливу, синтаксис, парцеляція, паралогізація, синтаксичні асоціати, інтенсифікація вербального позитиву*

Актуальність. Сучасні мовознавці активно звертаються до феномену мовленнєвого впливу в різних комунікативних сферах у спробах створити універсальну модель впливу й алгоритмізувати її процесуальні складники. Таке зацікавлення є цілком виправданим з огляду на значний спектр можливих результатів застосування мовленнєвого впливу у процесах інформаційного обміну й прогнозований характер використання.

Крім того, на чинному етапі розвитку наукового дискурсу пріоритетними стають міждисциплінарні дослідження, в яких ефективна комунікація, що має й потужний впливовий складник, займає належне їй місце. На думку О.Селіванової, теорія мовленнєвого впливу як напрям наукових досліджень має чимало дотичних моментів із когнітологією, соціологією, психологією, логікою, конфліктологією, дискурсологією [7, с. 430], оскільки зачіпає практично всі сфери соціальної реалізації особистості.

Цей перелік, до речі, може бути доповнений ще й педагогікою, клінічною психіатрією, медициною, релігієзнавством, спортом, менеджментом, потребами пенітенціарної служби тощо.

Усвідомлення всепроникної присутності мовленнєвого впливу наділяє цей феномен прикладним значенням, тому **важливою науковою проблемою**, що потребує розв'язання, є систематизація інформації про специфіку мовленнєвих інтеракцій у різних прагматичних дискурсах.

Погляди науковців збігаються у визнанні того, що ефективна комунікація базується як на переконувальних тактиках і стратегіях прямого (виявленого) раціонального впливу, так і латентного (сугестивного), зокрема й ірраціонального впливу. Причому саме форми прихованого впливу в багатьох комунікативних дискурсах (ЗМІ, реклама, релігійна сфера, сервісна комунікація тощо) засвідчують вищий рівень ефективності порівняно з переконанням.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вивченням різних аспектів сугестії займаються вітчизняні й зарубіжні науковці (Т. Ковалевська, Л. Компанцева, Н. Кутуза, Н. Слухай та ін.). З позицій комунікативної ефективності прихованого

мовленнєвого впливу однією з найбільш давніх та успішних сфер його реалізації традиційно виступає конфесійне спілкування.

Мета нашого дослідження – лінгвістично проаналізувати впливовий потенціал молитовного тексту. Це дають змогу зробити **методи** сугестивної лінгвістики, шляхом виявлення вербальних сугестогенів на кожному аналізованому рівні мовної експлікації.

Сугестивність – іманентна властивість релігійного дискурсу в цілому, зокрема й сакральних текстів. Вона закладалась у них із метою фіксації, кодифікації та трансляції знань і виявляє себе у вигляді інформаційно-комунікативної оптимальності. Яскравим прикладом утілення цієї здатності виступають молитви. Вони належать до багатофункціональних текстів, проте завжди гарантують вихід реципієнта у кращий ресурсний стан порівняно з тим, який він мав до молитви.

Молитовне звернення виступає ідеальною формою, що дає змогу реалізувати наміри реципієнта в регламентований конфесією спосіб, тому є всі підстави вважати його комунікативно успішним текстом.

Навіть порівняно невеликі за обсягом молитви містять багато важливої конфесійної інформації, що репрезентується з високим рівнем семантичної компресії. При цьому засвоєння цієї інформації здійснюється не шляхом раціонального осмислення, а практично без контролю з боку свідомості – завдяки тому, що в тексті присутні механізми активації змінених станів свідомості.

Дієвість цих механізмів сприяє безпечному для психіки засвоєнню великих масивів конфесійної інформації, що декодується поступово, по мірі заглиблення в релігійний дискурс. Сенси молитовних текстів мають «здатність змінювати свою впливову активність залежно від сенсової етимології, контекстуального варіювання та мети прогнозованого використання» [3, с.116].

Інформаційно-комунікативна оптимальність текстової репрезентації забезпечується на всіх рівнях організації молитви. При цьому сугестивність – її найважливіша складова, що сприяє гармонізації мислення, емоцій та поведінкової активності особи. Одним із найбільш самобутніх, порівняно з іншими текстами впливу, є **синтаксичний рівень** мовної експлікації молитви. Синтаксис молитовного тексту належить до **недостатньо вивчених частин загальної проблеми**.

Синтаксис молитовного тексту визначають парцельовані конструкції (від франц. *parcelles* – поділяти на дрібні частини) [5, с. 292]. Вони різні за кількістю складників: «*Вірував я, тому й заговорив, і я змирився вельми*» [6, с. 337]; «*Хліб наш насущний дай нам сьогодні; і прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим; і не введи нас у спокусу, але визволи нас від лукавого*» [6, с. 369]; «*Приєднався я до тих, що сходять у могилу: я став як людина без сили, між мертвими кинутий я, - як убиті, що сплять у гробі, про яких Ти вже не згадуєш і які від руки Твоєї відрунуті*» [6, с. 92] тощо. Інколи ціла молитва втискається в таку розгалужену побудову. З появою письмової форми сакральних текстів парцеляція стала засобом фіксації на письмі патернів архаїчного ритуального виголошення молитов. Це давало змогу втримати традицію. Речення, розбиті на велику кількість частин, озвучуються в такий спосіб, коли семантика й інтонаційний малюнок певною мірою дисоційовані. При канонічному виголошенні, падіння чи підйом тону логічно не вмотивовуються на тлі однотипних ритміко-інтонаційних моделей, які постійно накопичуються й розраховані на автоматизм відтворення.

Домашня молитва як продукт мовленнєвої ритуальної практики несе сліди цього звукообразу. Отже, парцеляція текстового повідомлення, що потужно сугестує його

сприйняття, стала комунікативною умовою поширення сакральних знань через письмове першоджерело.

Інформаційне наповнення молитов, яке вкорінене в сакральний текст і слугує інструментом його популяризації, також з часом не втратило своєї актуальності за рахунок семантичної компресії. Ефективне сприйняття забезпечується на основі паралогічної аргументації, коли інформація, що має принципово неперифікований характер, втискається у мовленнєві конструкції з логічним (причиново-наслідковим, умовним, цільовим, з'ясувальним, означальним тощо) характером зв'язків між частинами судження. Доволі часто це складнопідрядні речення: *«Ти, що через Твоє вочленення прийняв животворчі й спасенні страждання, хрест, цвяхи, спис, смерть, - умертви мої душолюбні пристрасті тілесні»* [6, с. 355], але не обов'язково. Відмінності на рівні формального утілення типу зв'язку, вочевидь, пояснюються перекладним характером тексту.

Такі паралогічні речення обслуговують систему цінностей конфесії, аргументують правила конфесійної поведінки, ширше – способу життя в цілому: прояснюють ієрархію статусних утілень божественної сфери і межі відповідальності кожного, необхідність виконувати важливі з позицій конфесії морально-етичні настанови, дотримуватись заповідей та ритуалів тощо: *«Я, грішна людина, сповідаюсь Господу Богу Всемогутньому, в Тройці Святій Єдиному, Пречистій Діві Марії, святому Ангелу-Охоронителеві моєму, всім святым і тобі, отче духовний, в усіх гріхах своїх, якими я прогнівив Господа Бога мого від попередньої моєї сповіді: ділом, словом, думкою, всіма моїми почуттями, вільно і не вільно, свідомо і несвідомо»* [6, с. 297]; *«Але Ти, Боже, знаєш мою нестійкість, знаєш також силу витримати спокуси світу цього, подай моєму розумові світло, щоб я вже ніколи не зійшов з дороги святих заповітів Твоїх, щоб я лише Тебе одного любив і Тобі єдиному служив у всі дні життя мого»* [6, с. 298].

Багатокомпонентність подібних речень дає змогу зробити їхнє смислове наповнення дифузним, з рухливою лінією демаркації між негативом і позитивом. Семантичний негатив обмежується невеликою кількістю слів із відповідними конотаціями. Натомість сфера позитиву постійно розширюється за рахунок накопичення вербальних стимулів, маркованих конотаціями зі сферою божественного (напр., *«нестійкість, спокуси світу цього»* - *«подай світло, щоб не зійшов з дороги святих заповітів Твоїх, щоб я лише Тебе одного любив і Тобі єдиному служив у всі дні життя»*). Завдяки такій семантичній дифузності практично в кожному реченні молитви вербальний позитив перемагає вербальний негатив. На такий тип семантичної репрезентації накладається й дифузна емотивна кореляція. Вона базується на зрощенні емоцій, коли, скажімо, страх трансформується в надію шляхом специфічної вербалізації емотивного тла молитви [2].

За таких умов достовірність смислового наповнення парцельованих конструктів перевіряється не на основі розмірковувань над кожною частиною фрази, а на основі цілісних уявлень про добро і зло, що відповідає правопівкульній активації інформаційної обробки. Водночас текстова репрезентація важливої для конфесії інформації у структурах сугестивного синтаксису дає змогу суттєво полегшити її проникнення у свідомість. За регулярного повторення текстів реципієнтом така інформація накопичується й стає підґрунтям для імплікації експансивних мисленнєвих побудов, які розпізнаються як свої власні. Цьому сприяють і змінені стани свідомості (стрес, страх, емоційне збудження тощо), які часто вмотивовують саме звернення до молитви.

У зв'язку з цим стосовно синтаксису молитовних текстів варто звернути увагу на роль **складних речень із підрядними причини**, що приєднуються за допомогою сполучника *бо*. З їх допомогою вибудовуються логічні причиново-наслідкові відношення, що не піддаються перевірці життєвим досвідом. Проте оскільки наш розум завжди реагує на маркер логічного зв'язку (*тому що; бо; оскільки, через це; як тощо*), ці зв'язки між явищами можна формувати штучно, відповідно до певної системи конфесійних уявлень і вибудовувати на них паралогічну аргументацію: «*Бо Ти, Владико, ради Свого милостивого милосердя не міг дивитися на рід людський, від диявола мучений, але Ти прийшов єси і спас нас*» [1, с. 33]; «*Бо Ти, Владико, не хочеш погубити творіння рук Твоїх, і не любя тобі погибель людська, але хочеш, щоб усі спаслися і до пізнання істини прийшли*» [6, с. 350]; «*Дай йому ходити в усіх Заповідях Твоїх, і згодне тобі зберігати, бо коли чинитиме це людина, жива буде ними*» [1, с. 19]; «*Будь заборонений, бо забороняю тобі Тим, Хто ходив по хвилях морських, як по сухому...*» [1, с. 21]; «*Вийди й відступися від позначеного нововибраного воїна Христа, Бога нашого, бо я забороняю тобі Тим, Хто...*» [1, с. 21]; «*не погидує ж мною й не відхиляй лиця Свого від мене, але прости мої прогріхи цього часу, бо Ти прощаєш людям гріхи на покаєння...*» [1, с. 31]; «*Моли Бога за мене, Святий Угодниче Божий, бо я пильно вдаюся до Тебе...*» [1а, с. 70].

Вербалізація причиновості може закладатися й в **атрибутивні конструкти**, як логічне поширення певного досвіду, що перейшов у нову якість: «*Ти, що породила Світло правдиве, – просвіти мої розумові очі серця*» [1, с. 71]; «*Ти, що береш гріхи світу, помилуй нас*» [6, с. 100]; «*Ти, що сидиш праворуч Отця, помилуй нас*» [6, с. 100]; «*візьми мій важкий тягар Ти, що гріхи світу взяв, що зцілюєш немочі людські, що кличеш до Себе і заспокоюєш знеможених і обтяжених, що прийшов покликати не праведників, а грішників до покаєння*» [6, с. 350]; «*І так покинувши життя це в надії на життя вічне, досягну вічносущої оселі, де голос святкуючих неперестанний, і насолода безконечна тих, хто бачить невимовну красу лиця Твого*» [6, с. 357] тощо.

Для акцентування важливої інформації й смислової компресії використовуються й **фігури упуцнення**: *Багато хворіб – на безбожного* [1, с. 38]; «*Віддалив Ти від мене друга і ближнього, знайомих моїх – від моїх пристрастей*» [6, с. 93]; «*Жезл Твій і палиця – вони потішили мене*» [6, с. 336]. Репрезентовані в такий спосіб смисли потребують роз'яснень, коментувань, загалом спонукають до глибшого входження у релігійний дискурс і працюють як інформаційні воронки. Це відповідає богословським ідеям (Ориген) поступального руху людини вглиб від тілесних (сенсорних) форм сприйняття досвіду (нижчих форм) до більш цінних - ментальних, можливих лише за божественної волі й присутності Духа Святого.

Водночас, формально взоровані на свідому роботу з текстом, за типом нейрофізіологічної інформаційної обробки такі конструкції підпадають під правопівкульну активацію. Завдяки наявності в повідомленні смислових маркерів добра й зла, зрощених з оцінними конотаціями, при його сприйнятті реципієнт апелює до цілісностей.

У молитвах конструкти із причиновим значенням, часто починають або завершують текст, тобто розташовуються в сильних позиціях, які концентрують увагу реципієнта на них. Каузальна аргументація зазвичай пов'язана з актуалізацією сили Бога й ґрунтується на ірраціональних мотивах. Це допомагає реципієнту вірити в силу тексту усупереч будь-якому емпіричному досвіду й живить авторитет молитви як впливового засобу впливу на проблемну ситуацію.

Завдяки експлікованій у причинових конструкціях конотації з позитивом, вербалізованій у семантиці слів, формах вищого і найвищого ступенів якості, експресивних атрибутивах, акцентуванню через інверсійну позицію тощо, але обов'язково з прогресивною динамікою, вони виступають своєрідною гарантією виконання прохання, вміщеного у молитовному зверненні: *«Душі переставлених від дочасного до Тебе, Спасе, і тут похованих упокой, бо Ти безсмертний і всесильний, один Чоловіколюбний! Прости, як щедрий їхні вчинки, і помилуй»* [1а, с. 287]; *«Господь пасе мене, і нічого мені не бракуватиме»* [6, с. 336].

Практично все вищезазначене стосовно складних речень з підрядними причини стосується й підрядних, які корелюють з семантикою бажаного чи мети: *«і щоб мене, надовго віддаленого від спільности з Тобою, не уловив вовк мислений»* [6, с. 354]; *«Ти, що прийдеш судити вселенну по правді, благоволи, щоб і я зустрів на хмарах Тебе, мого Суддю і Творця, з усіма святими Твоїми, щоб я безконечно прославляв і оспівував Тебе з одвічним Твоїм Отцем і Пресвятим, і Благим, і Животворчим Твоїм Духом нині і повсякчас, і на віки віків»* [6, с. 355]; *«Щоб ними в Святині Твоїй бережений, я завжди пам'ятав Благодать Твою, і вже не для себе жив, але для Тебе, нашого Владика й Доброчинця»* [6, с. 364]. В таких реченнях так само має місце інтенсифікація позитиву, що об'єктивується завдяки паралогічним побудовам й імпліцитно маркує вектор руху очікувань реципієнта.

Наведені вище приклади також вказують на важливу ознаку синтаксису молитов – надмірну сегментованість, в якій переважають сурядність й однотипність сполучникового чи безсполучникового зв'язків між компонентами. Часто це конструкти з рядами однорідних членів, зокрема й з повторюваним сполучником *і*. Такі ряди дозволяють створювати відкриті структури й ритмічно організувати будь-яку, навіть складну й багатокомпонентну фразу: *«Ти знаєш множество злих вчинків моїх, знаєш і струпи мої, але і віру знаєш, і прагнення бачиш, і зітхання чуєш»* [6, с. 358]. При цьому, інформаційне перевантаження нівелюється, адже завдяки синтаксичному асоціюванню лексичні стимули з будь-яким семантичним наповненням легко об'єднуються в цілісність. Нагромаджуючи позитив чи негатив, ці цілісності тиснуть на сприйняття реципієнта й латентно формують конативні реакції – бажання солідаризуватися чи, навпаки, – дистанціюватися, хоч поведінкова рефлексія може мати й відтермінований характер.

У молитві зазвичай присутній фрейм результату. Він постає в узагальненій формі, типологічно, що дає змогу об'єктивувати його відповідно до суб'єктивних очікувань кожного молільника: *«І будь мені помічником і заступником, провадячи в спокої життя мое»* [6, с. 354]; *«І нехай будуть мені ці святощі на зіцлення, і очищення, і просвічення, і збереження, і спасіння, і освячення душі і тіла...не на суд і не в осуд»* [6, с. 357]. Таке своєрідне привласнення молитви через привнесення в абстраговану форму персоніфікованих смислів посилює її і без того високий статус молитви як тексту впливу.

З іншого боку, інформаційний простір молитви насичується вербальним позитивом, тому зрощення суб'єктивних очікувань з текстовими експлікантами посутньо має регламентований характер.

Результати. Лінгвістичний аналіз впливової здатності молитовних текстів дав змогу з'ясувати, що молитви генологічно споріднені з іншими сугестивними текстами за ознакою наявності в них механізмів латентної вербальної дії. Зокрема, такі механізми прихованого впливу були виявлені на рівні лексико-синтаксичної експлікації українськомовної молитви.

Висновки: синтаксис молитви закорінений у різні типи речень, але їх семантика зазвичай формується парадигмою однотипно оформлених компонентів. Це дає змогу

спрогнозувати їх сприйняття не через логічний аналіз підпорядкування частин, а на основі семантичної цілісності.

Терапевтичний вплив молитви забезпечується інтенсифікацією лексико-семантичного позитиву. Нагромадження вербального позитиву забезпечують парцельовані конструкції з різними типами семантичних комплексів.

Певної самодостатності парцельовані структури набувають і як чинники ритмотворення. Вони можуть актуалізувати різної міри вияву перехідні стани свідомості. Проаналізовані параметри молитовного тексту забезпечують його впливову сугестивну здатність. Результати дослідження можуть бути верифіковані при створенні сугестивних текстів в інших прагматичних дискурсах. Це відкриває **перспективи** подальших **наукових розвідок** у визначеному напрямі.

Список літератури

1. Евхологон або Требник цебто Чини Святых Таїнств, Благословення, Освячення та інші Церковні Моління на різні потреби. Ч.1. – Вінніпег: Видання Української Греко-Католицької Церкви в Канаді, 1954. – 340 с.; а) Ч.2. – Вінніпег: Видання Української Греко-Католицької Церкви в Канаді, 1960. – 324 с.
2. Климентова О.В. Вербальна сугестія та емоції (на матеріалі українських молитов) // О. В. Климентова. – К.: Карбон ЛТД, 2012. – 320 с.
3. Ковалевська Т.Ю. Актуальні напрями дослідження вербального впливу / Т.Ю. Ковалевська // Одеський лінгвістичний вісник. – 2014. – Вип. 3. – С.110 – 117.
4. Кутуза Н.В. Формула впливу рекламного дискурсу / Н.В. Кутуза // Одеський лінгвістичний вісник. – 2014. – Вип. 3. – С.138 – 145.
5. Мала філологічна енциклопедія: [укл.: О.І.Скопненко, Т.В. Цимбалюк]. – К.: Видавництво «Довіра», 2007. – 478 с.
6. Молитовник. – К.: Вид. відділ УПЦ Київського Патріархату, 2009. – 507 с.
7. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава: Довкілля-К, 2010. – 844 с.

References

1. Evkhologion abo Trebnik tsebto Chini Svyatikh Taïnstv, Blagoslovennya, Osvyachennya ta inshi TSerkovni Molinnya na rizni potrebi. CH.1. – Vinnipeg: Vidannya Ukraïns'koï Greko-Katolits'koï TSerkvi v Kanadi, 1954. – 340 s.; a) CH.2. – Vinnipeg: Vidannya Ukraïns'koï Greko-Katolits'koï TSerkvi v Kanadi, 1960. – 324 s.
2. Klimentova O.V. Verbal'na sugestiya ta emotsii (na materialii Ukraïns'kikh molitov) // O. V. Klimentova. – K.: Karbon LTD, 2012. – 320 s.
3. Kovalevs'ka T.YU. Aktual'ni napryami doslidzhennya verbal'nogo vplivu / T.YU. Kovalevs'ka // Odes'kij lingvistichnij visnik. – 2014. – Vip. 3. – S.110 – 117.
4. Kutuzha N.V. Formula vplivu reklamnogo diskursu / N.V. Kutuzha // Odes'kij lingvistichnij visnik. – 2014. – Vip. 3. – S.138 – 145.
5. Mala filologichna entsiklopediya: [ukl.: O.I.Skopnenko, T.V. TSimbalyuk]. – K.: Vidavnitstvo «Dovira», 2007. – 478 s.
6. Molitovnik. – K.: Vidavnichij viddil UPTS Kiïvs'kogo Patriarkhatu, 2009. – 507 s.
7. Selivanova O.O. Lingvistichna entsiklopediya / O. O. Selivanova. – Poltava: Dovkillya-K, 2010. – 844 s.

Аннотація. В статті розглядається вербальний сугестивний потенціал українськомовних молитов. В дослідженні розвивається ідея генетичної общності молитвенних текстів з іншими різновидностями сугестивних текстів на основі наявності в них механізмів вербального сугестивного впливу на всіх рівнях організації. Особливу увагу приділяється синтаксическому рівню мовної експлікації. Визначені основні механізми сугестивного впливу

молитвы: избыточно сегментированная структура предложений, однотипность структурных компонентов и семантическое множество, паралогические типы связи между частями сложного предложения и пр.

Ключевые слова: молитва, вербальная суггестия, механизм влияния, синтаксис, парцелляция, паралогизация, синтаксические ассоциаты, интенсификация вербального позитива

Abstract. *The features of modern cultural situation in Ukraine demonstrate a growth of the interest in the phenomenon of the linguistic programming of personality. In this aspect the prayers could be considered as favorable object for the process of language research.*

People use prayers as the pragmatic texts. They believe that the prayer's text is able to help them. This article aims at offering a new insight into understanding of the prayer's phenomenon. Purpose of our research is analyzing the verbal influence potential of prayer text. The phenomenon of verbal suggestion may be expressed in different forms, and the influence on recipient is realized by means of numerous tactics. That's why the signs of programming character were put into basis of linguistic analysis of considerable arrays of prayers. The author's method of revelation of semantic resonance effects has been used.

The article observes peculiarity of the prayer semantic levels, especially syntactic constructions. The main mechanisms of verbally-suggestive influence of syntactic level such as parcellation, paralogization and other syntactic associates have been defined in prayers. As the unit of informative influence have been distinguished semantic associates of syntactic level of prayer semiosis.

It should be mentioned that parcellative and paralogizm syntactic constructions not only articulate information but also 1) transform the information status of recipient. The specific intonation patterns are decided this task for the ritual interpretation, but not for the home prayer; 2) transform the outer verbal stimuli into the inner signs in the interpretation reality of recipient.

The prayer semiosis is based on ontological essence of binary concepts. They reflect universal human values like as good and evil. God correlates with the idea of global good. And the idea of global evil correlates with sin and Devil. In a prayer words are used as signs of God sphere (good) or Devil sphere (evil, sin).

The system of syntactic constructions is served this binary lexicon. Suggestive syntactic constructions of prayer are presented as the parcellative multitude of verbal stimuli with the positive or negative correlations. Such semantic complexes have programming character and are they able to form the behavior reflection. It is argued that structural function of approval as a part of human's cognition and its interpretive function serve as a cognitive ground for the informatively-communicative optimum of the prayer.

The cultural values of prayers are determined by their harmonizing effects. Prayers belong to the multifunction texts; however they always guarantee the output of recipient in the best resource statement comparatively with the previous one. It has been stated that the phenomenon of harmonizing effect of the prayer corresponds to the request of psycho-ecological influence. The prayer is based on the intensification of positive semantic. Suggestive syntactic constructions of prayer are the main part of the optimization strategy.

The research has been demonstrated, that the prayer's mechanisms of verbally-suggestive influence might be adapted up to the other suggestive discourses. The understanding of programming character of prayer texts let reconstruct the model of psycho-ecological influence. Suggestive potential of sacral texts implemented into the other suggestive discourses brings a significant improvement of their psycho-ecological parameters.

Keywords: *prayer, verbal suggestion, mechanism of influence, syntactic level, parcellation, paralogization, syntactic associates, intensification of positive semantics of words*